

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Roitto, Matti; Impola, Petteri

Title: Kenelle tieteen kellot soivat

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © Matti Roitto & Petteri Impola

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Roitto, M., & Impola, P. (2021). Kenelle tieteen kellot soivat. *J@rgonia*, 19(37), i-viii.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202108304688>

Kenelle tieteen kellot soivat

Pääkirjoitus

Matti Roitto & Petteri Impola

Tieteen ja tutkimuksen rahoitussaarekkeet

Yksikään ihminen ei ole saari, täydellinen itsestään;
jokainen on pala mannermaata, kokonaisuuden osa.

Näin alkaa englantilaisen tuomiorovasti ja runoilija John Donnen (1572–1631) metafyyysisestä pohdinnasta omaksi kokonaisuudekseen nostettu teksti, jonka Ernest Hemingwayn kerrotaan lainanneen teoksensa *Kenelle kellot soivat* (1940) nimeksi ja teemaksi. Paljon tutkitun Donnen säkeiden on tulkittu, sairaskuvauksen ja yleisemmin uskonnollisen viitekehyksen ohella, olleen tarkoitukseltaan poliittista retoriikkaa, tai konkreettisia ohjeita hallitsijoilla ja muistuttavan siitä, että yksittäisilläkin toimilla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia. Yksittäinen tapahtuma, tai yksilön päätös voi vaikuttaa todella laaja-alaisesti. Säkeiden, kuten myös Hemingwayn romaanin on anakronisuuteen häivähtäen luettu jopa olevan isolationismin vastainen vetoamus ja tekstejä on siteerattu lukuisissa asiayhteyksissä. (Donne & Rissanen 1988 [1624]; Forsius; Arshagouni 1991; Gray & Shami 1989; Ha 2016.) Kysymys siitä, kenelle kellot soivat, se sama, jota Donnekin pyöritteli mielessään sairavuoteellaan 1600-luvulla, resonoi tällä hetkellä kotimaisessa tiedekentässä äärimmäisen tärkeänä, kun käydään keskustelua tieteen harjoittamiseen koskevista rahoitusleikkauksista erityisesti Suomen Akatemian osalta (Suomen Akatemia; Hakkarainen 2021; Tamminen 2021).

Leikkauspaineiden lisäksi kysymys on laajemmasta periaatteesta: onko ylipäättään moraalisesti kestävä, että merkittävä summa tieteen ja laajemmin kulttuurin rahoituksesta tulee Veikkauksen monin tavoin ongelmallisesta ja ristiriitaisesta rahapelimonopolista. On nurinkurista ja kestäväntöntä, että Veikkauksen tuottojen pienentyessä osaltaan pelihaittojen ehkäisykampanjan johdosta, joudutaan leikkaamaan suomalaisen tieteen kärjestä. Lähtökohtaisesti näiden asioiden ei edes pitäisi olla

missään yhteydessä keskenään, vaikka suomalaisen koulutuksen luomisen taustalla on erilaisten paheiden verotuksesta kumpuavaa pohjaa. Silti poliittinen keskustelu Veikkauksen roolista rahoitusinstrumenttina on vähäistä ja monet poliitikot välttävät aihepiiriä intressiristiriidoissaan. Poliittisesti tiederahoituksen leikkauksista ollaan sinänsä oikeellisesti huolestuneita, mutta itse juurisyistä tai konkreettisista tavoitteista ei juurikaan puhuta julkisuudessa.

Tässäkin olisi kattavalle, tutkitulle tiedolle tarvetta. Rahoitusinstrumentteja, ohjauspolitiikkaa ja kumulatiivisia vaikutuksia on todella paljon ja niiden huomioiminen olisi tutkittuun tietoon pohjautuvan päätöksenteon ideaalin mukaisesti tärkeää. Myös tiederahoituksen kokonaiskuvan ja siitä kerrotun tarinan selvittäminen olisi merkittävää. Volatilitteettia lisäävien ulkoisten rahoituksen instrumenttien kehittämistä ja resurssien kohdentamista niiden kautta on harjoitettu kasvavissa määrin. Kilpailu niukoista, vaihtelevista resursseista ei yksinomaan ja automaattisesti kohenna tutkimuksen laatua tai edes takaa sitä. Sen sijaan se helposti fragmentoi, eriyttää, polarisoi, hajaannuttaa ja eriyttää.

Myös vakautta ja jatkuvuutta lisäävän perusrahoituksen osuudesta käytävä keskustelu jää helposti sinänsä tärkeiden ja tunteita herättävien osakokonaisuuksien varjoon. Julkisuudessa nostetaan epäreilusti tikun nokkaan yksittäisiä tutkimuksia ja tutkijoita, kyseenalaistaen niiden merkitystä ja pätevyyttä, kun pitäisi keskustella tiederahoituksen kokonaiskuvasta. Vaikka tiede kehittyy kritiikistä ja julkisesti rahoitettujen hankkeiden tulee aina olla julkisen keskustelun alaisia, tulisi yksittäisiä tutkimushankkeita kritisoivien pohtia rakentavan kritiikin olemusta. Monimutkaisten tutkimushankkeiden kritiikki ei voi olla vain somenosto, vaan sen tulisi olla tarkkaa ja perustelua – tällöin kritiikki voisi aidosti olla rakentavaa ja eteenpäin vievää kaikkien osapuolten näkökulmasta. Tietysti myös tutkijoilla on velvollisuus yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja populaariinkin tiedeviestintään tutkimuksistaan.

On kiinnostavaa, että varsin harvoin media tai julkinen keskustelu arvioi kriittisesti yksittäisiä matemaattis-luonnontieteellisiä tutkimushankkeita. Ehkä tähän on syynä se, että ne ovat usein jo otsikkotasolla niin kompleksisen kuuloisia – sisältäen sanoja kuten morfologia, turbulenssiteoria, märkähiilto, topologia, hydrogenaatio, atomikoetintomografia – ettei tieteenalan ulkopuolisella ole halukkuutta ja kykyä päätellä yleissivistyksellä ja maalaisjärjellä tutkimushankkeiden relevanttiutta. Ne kuulostavat vaikeaselkoisilta ja etäisiltä, jolloin niitä pidetään automaattisesti tieteellisinä ja tärkeinä. Tätä vastoin yhteiskunnalliset ja humanistiset tutkimushankkeet sivuavat ainakin otsikoidensa perusteella meitä kaikkia ympäröivää arkea ja ilmiöitä – kuten esimerkiksi politiikkaa, musiikkia, kokemuksia, vanhemmuutta, sosiaalisia verkostoja – minkä takia ehkä moni tieteen ulkopuolinen katsoo voivansa kommentoida tutkimushankkeita oman arkikokemuksensa pohjalta. Kukapa nyt ei kokisi ymmärtävänsä kulttuuria, taidetta, kieliä, historiaa tai vaikkapa kirjallisuutta. Tosiasiassa siinä missä matemaattis-luonnontieteellisillä, myös humanistis-yhteiskuntatieteellisillä aloilla akateeminen tutkimus sisältää vaihtuvia hypoteeseja, satojen vuosien teoriaperinteen, moniulotteisia käsitteitä ja vivahteita, haastavia metodeja, valtavia lähdeaineistomassoja, alati syventyvää lähdekritiikkiä ja esimerkiksi tutkimuseettisiä kysymyksiä. Näitä soveltaakseen pätevoidytään vuosikausia eri alojen tutkijoiksi oppiarvoja kunnioittaen.

Julkisessa keskustelussa olisi hyvä tiedostaa, että kaikilla tieteenaloilla oppiaineeseen katsomatta rahoitetaan tietoisesti myös riskihankkeita, jotka voivat tuottaa ”nollatuloksen” mutta onnistuessaan jopa muuttaa paradigmaa tai ratkaista ihmiskuntaa koskevia haasteita. Mikään tutkimus ei ole turhaa, vaan ne kaikki omina saarekkeinaan täydentävät tieteellisen tiedon saaristoa. Esimerkiksi lääketieteessä vain osa tutkimuksista johtaa läpimurtoon uuden lääkkeen muodossa, mutta sallitaanko sama tulosprosentti myös muille tieteenaloille, vai onko lähtökohtana aina oletettava tutkimuksen sataprosenttisesta onnistumisesta ja sovellettavuudesta?

Jokaisella on oikeus mielipiteeseensä, mutta todellinen tutkimusten kriittinen arviointi on eri asia kuin arkikokemus siitä, mikä kuulostaa järkevälle ja hyödylliselle ja mikä ei. Lisäksi näennäisen arvokuilun rakentaminen matemaattis-luonnontieteellisten ja humanistis-yhteiskuntatieteellisten tutkimusten välille on epärelevanttia ja aikansa elänyttä ainakin tiedemaailmassa, jossa monitieteisyys on jo pitkään ollut keskiössä, kuten tämänkin *J@rgonian* numeron sisältämä *Mieli ja tiede* -teemasaareke osoittaa. Eri tieteenalat tutkivat samaa maailmaa mutta eri näkökulmista toisiaan täydentäen.

Mikäli me tutkijat eristäydymme keskustelusta, tai eriydymme edelleen arkikielessä vallitsevan keskustelun mukaisesti kammioihimme ilman yhteistyötä ja tiedon pohtimista ja jakamista, emmekä pyri vaikuttamaan, on selvää, että kellot soivat juuri meille. Kyse ei ole ylipäätään vain rahoituksesta tutkimusolosuhteisiin tai tieteen tekemisen mahdollisuuksista pitkäkestoisesti. Kyse on myös kohtuullisen palkkion saamisesta tutkimukseen käytetystä inhimillisestä pääomasta ja kulutetusta ajasta. Aikahan on tunnetusti markkinakielelläkin rahaa. Etenkin ajankäyttö ja siitä korvauksen saaminen tai saamattomuus kietoutuu tutkijoiden urapolkuihin ja hyvinvointiin. Nopeutuvassa maailmassa resurssipulan rinnalla on ainaisena kintereillä ratsastavana varjona omalla hallavalla hevosellaan myös Kiire. Ehtimisen kanssa on tiukkaa, ja kiire kuluttaa hajauttamisen vaateellaan vähät resurssit nopeasti. Uuteen ryhtymistä tulee harkittua kerran jos toisenkin. Entisten tutkimusten viimeistelemisen ”uuden ajalla”, vaikkapa seuraavan projektin ollessa jo käynnissä on monille tuttua. Vähemmällä pitäisi pystyä tekemään yhä enemmän ja yhä nopeammin. Niukkuuden luovuutta lisäävän vaikutuksen varaan nojaaminen ei ole lähtökohtaisesti kestävä hyve, minkä historiakin osoittaa. Kiireessä näkymät kaventuvat ja asioita jää huomaamatta. Yhteistyöllä ja kommunikoinnilla tällaisia ongelmia voidaan pyrkiä kompensoimaan.

Kiire näkyy tieteellisten lehtien toimituskunnissa, joista kotimaassa suurin osa pyörii sivutoimisesti osana tutkijoiden akateemista yleishyvää, tiedeyhteisöä palvellen. Toimituskuntien jäsenille akateeminen toimijuus sekä oman tieteenalan edistäminen on ensisijaista ja jo itsessään tärkein toiminnan motivaattori, ei niinkään raha tai kunnia. Silti valitettavasti itse kunkin ajankäytöllä ja jaksamisella on rajansa, jotka usein tulevat vastaan. On nimittäin varmaa, että tieteenalaan katsomatta toimituskuntien kulissien takana on läsnä kiire. Etenkin odottamattomille, inhimillisille ja esimerkiksi henkilökohtaisen elämän puolelle meneville yllättäville tekijöille ei ole sijaa ilman, että äärimmilleen viritetty laajempi aikataulukehys kärsii.

Lehden toimitustyössä huomaa kahtaalta tiedekentällä kasvaneet ja nopeutuneet julkaisupaineet. Lehden toimittamista haastavat toimittajien omat, lehden ulkopuoliset (julkaisu)tohinat omissa tutkimushankkeissa, tutkimusrahoituksen hakeminen ja

opetustyö. Toisaalta lehden toimitustyössä aistii niin kirjoittajien kuin esimerkiksi vertaisarvioitsijoiden työpaineen kasvaneen viime vuosina. Ajoittain kiire ja nurinkurisen valitettavasti siitä johtuvat viiveet näkyvät myös *J@rgonian* toimitustyössä. Lehti kumartaakin syvästi kaikkia kirjoittajia ja nimettöminä pysyviä vertaisarvioitsijoita, jotka ovat antaneet arvokasta aikaansa ja pysyneet kärsivällisinä – muutoin tiede ei edisty. Akateemisen kiireen keskellä onkin hyvä palata vanhaan kitarasoolojenkin soitosta tuttuun filosofiseen kysymykseen: voiko vähemmän olla enemmän? Ainakin hitaammin voi olla syvällisemmin.

Kiitos lukuisten tutkimus- ja kirjoitustyöhönsä ajan kanssa syventyneiden kirjoittajien, on uusin *J@rgonia* jälleen julkaistu. Työ on yhteisöllistä ja yksin ei tätäkään ole kukaan tehnyt. Numero sisältää kaksi tieteellistä tutkimusartikkelia. FM, väitöskirjatutkija Laura-Mari Manninen kirjoittaa aina ajankohtaisesta temasta: oikeudesta osallistua, tulla nähdyksi, kuulluksi ja edustetuksi. Jälleen yhden demokratian kriisin ja luottamuspuolan aikana teema on tärkeä. Iso-Britannian 1900-luvun alkuvuosien parlamenttireformiinkin kytkeytyvää naisten äänioikeustaistelua on tutkittu runsaasti erilaisista näkökulmista, usein myös henkilöhistoriapainotteisesti. Mannisen artikkelissa pohditaan erityisesti ”Parlamenttien äidin”, Brittiparlamentin ja radikaalina tunnetun kansalaisjärjestön, Women’s Social and Political Union:in (WSPU), välistä vuorovaikutusta kuitenkin parlamentaarisena, monimuotoisena toimintana. Manninen käsittelee tutkimuksessaan erityisesti kieltä ja argumentaatiota sekä kysymyksen kriisiytymistä lainsäädäntöehdotusprosessien eri vaiheissa.

FT Lauri Uusitalon espanjalaisvalloittajien ja alkuperäisväestön välisiä konflikteja Popayánin alueella 1500-luvun jälkipuoliskolla tarkasteleva artikkeli lisää tietoa alkuperäisväestön ja espanjalaisvalloittajien välisistä toimintakäytänteistä ja neuvotteluista sekä heidän välisistään rooleista ja jännitteistä. Tarkkaan aineistotyöhön pohjautuva artikkeli ottaa osaa laajaan tieteelliseen keskusteluun espanjalaisiirtomaayhteiskuntien synnystä Amerikan mantereella ja painottaa näkökulmaa, jossa myös alkuperäiskansoilla oli monitahoinen aktiivinen toimijuus eivätkä he olleet ainoastaan passiivisia valloitetuja, vaikkakin esimerkiksi neuvotteluissa väkivallan uhka oli jatkuvasti läsnä.

Koronapandemiasta huolimatta onnistuneita väitöstilaisuuksia on pystytty järjestämään, josta todistavat FT Hannu Heikkilän ja FT Saara-Maija Kontturin kiinnostavat lehtiöt. Tyypilliseen tapaan numero sisältää jälleen syvällisiä kirja-arvioita useilta eri tieteenaloilta.

Teemasaareke kulttuurisesta mielenterveystutkimuksesta

Perinteisten osioiden lisäksi numerossa kokeillaan uudentyylistä, joustavaa mutta toivottavasti lukijoitakin hyvin palvelevaa mikrokokonaisuutta – joka tosin näkökulmiltaan ja sivumäärällisesti laajeni huomattavaksi. Kyseessä on varsinaista teemanumeroa hieman kevyempi muoto, etenkin kaunokirjallisuuden puolelta antologioista ja lyhytproosasta tuttu mutta tiedekentällä vielä harvinaisempi ”saari tai saareke”. Kyseisen *Mieli ja tiede* -teemasaarekkeen ovat toimittaneet FM, kulttuurihistorian väitöskirjatutkija Annastiina Mäkilä Turun yliopistosta ja FM, yleisen historian väitöskirjatutkija Pekka Pietilä Jyväskylän yliopistosta. Mäkilä on

J@rgonian toimittaja sekä muun muassa Turun yliopiston Kulttuurin ja terveyden tutkimusyksikön koordinaattori. Hän tekee väitöskirjaa masennuksen ja mielisairauden käsittämisestä arkikulttuurissa ja asiantuntijapuheessa Suomessa 1980- ja 1990-luvulla. Pietilän väitöstutkimus käsittelee kaksisuuntaisen mielialahäiriön etiologian kehitystä suomalaisella kentällä, sekä näiden muutosten vaikutusta Suomessa mielenterveyspolitiikkaan 1950–1980-luvulla.

Mieli ja tiede -teemasaarekkeen keskiössä on tavoite kartoittaa ja keskusteluttaa mielen terveyttä ja sitä lähellä olevien teemojen kotimaista tutkimusta sekä tutkijoita – eritoten kulttuurista mielenterveystutkimusta hyvin laveasti ja monitieteisesti ymmärrettyinä, käydä keskustelua sen määrittelystä, nostaa esiin jo tehtyä tutkimusta ja tutkijoita sekä pohtia tutkimuksen tulevaisuutta monitieteisesti. Teemasaarekkeen taustapontimena on Mäkilän ja Pietilän oma aktiivinen toiminta nuorempina tutkijoina kyseisellä tutkimuskentällä, mutta myös yleisemmin tunnustettu tarve käsitteellistää mielen sairauksien ja mielen terveyden kulttuurista ja historiallista tutkimusta sekä näiden alojen tutkijoiden yhä syvenevän verkostoitumisen tarve. Teemasaareke itsessään, kaikki siihen kirjoittaneet, sekä keskusteluihin että haastatteluihin osallistuneet ovat osa verkostoitumista. Harva tieteen tekijä pystyy yksittäisenä saarena mullistamaan tai rakentamaan tyhjästä omaa tutkimusalaansa, vaan se vaati aina toimimista osana tiedeyhteisöä sekä toisten tekemän työn tuntemista ja tunnustamista.

Toivottavasti teemasaareke lisää tietoutta jo tehdystä tutkimuksesta ja tutkijoista sekä käynnissä olevista tutkimushankkeista, toimien samalla alustana uusille yhteistyökuvioille, tutkimushankkeille ja viime kädessä tutkimuksille. Se pyrkii osoittamaan ja kartoittamaan viime vuosina vahvasti esille nousseen tutkimustradition monimuotoisuutta ja -puolisuutta ja näyttämään niitä verkostoja, mitä aihepiiriin tutkimukseen liittyy.

Teemasaareke on siis osa lehden numeroa, mutta se on samalla kokonaisuuden alle kuuluva itsenäinen ja erikseen toimitettu osio, joka keskittyy spesifimpään teemaan ja aiheeseen. Kaunokirjallisuuden perinteen tavoin, tällainen ”saari tai saareke” kokoaa yhteen sisältöä ja antaa yksittäistä esimerkkiä, tapausta tai sisältöpalasta laajemman ja edustavamman kuvan. Tässä tapauksessa tieteellisesti toimitetun osakokonaisuuden. *Mieli ja tiede* -teemasaareke sisältää Mäkilän ja Pietilän kirjoittamina laajan tutkija- ja kirjallisuusluettelon sisältävän johdantoluvun, tieteiden väliseen keskusteluun perustuvan katsausartikkelin ja syväluotaavan haastattelun. Lisäksi mukana on neljä teemaan liittyvää ja eri alojen tutkijoiden kirjoittamaa kirja-arviota käsitellen viime vuosien hulluuden ja kulttuurisen mielenterveystutkimuksen kenttään kuuluvaa tutkimusta.

Teemasaareke on luonteva jatkumo *J@rgoniassa* viime vuosina ilmestyneille teemanumeroille *Lapset, historia ja kulttuuriperintö* (2019) ja *Terveys, yksilö ja yhteiskunta* (2018). Muillekin vastaavan kaltaisille koonneille on sosiaalista tilausta. Tällaisten avausten myötä saarista voidaan luoda suurempia saaristojen kokonaisuuksia ja samalla voidaan auttaa muita navigoimaan enemmän tai vähemmän tunnetuilla vesillä. Yleensä, mutta erityisesti kiireessä navigointiapu ja luotettava tieto ovat hyödyksi.

J@rgonian toimituskunta ottaa mielellään ja milloin vain vastaan teemaideoita aihepiireistä, jotka sivuavat laveasti historian, kulttuurien ja perinteen tutkimista. Voit rohkeasti ilmaista kiinnostuksesi toimitukselle varsinaisesta teemanumerosta tai käsillä olevan numeron kaltaisesta rajatumasta teemasaarekkeesta. Jälkimmäisestä on nyt saatu hyviä kokemuksia joustavana ja kevyempänä muotona tuoda esiin tutkimuskentän uusinta tutkimusta, katsauksia ja tutkijoiden välistä keskustelua niin menneestä kuin tulevasta yhteistyöstä. Teemasaarekkeen ei ole välttämätöntä sisältää vertaisarvioituja tutkimusartikkeleita, jolloin toteutus onnistuu varsinaista teemanumeroa nopeammin. Mistään ”kevyttieteestä” ei kuitenkaan ole kyse, vaan työtä ja integriteettiä vaaditaan. Teemasaarekkeen muotoon sopivat toki artikkelitkin, mutta mainiosti myös erilaiset johdantotekstit, katsaukset, haastattelut ja keskustelut, kirja-arviot, tieteelliset essee ja näkökulmatekstit, jotka eivät kuitenkaan yllä varsinaiseen tutkimusartikkelin mittaan.

Yleisemminkin ajateltuna ei olisi huono idea aloittaa esimerkiksi uusi tutkimushanke julkaisemalla aihepiiristä katsausluonteinen teemasaareke, joka taustoittaisi kyseisen hankkeen tutkimuskenttää, herättäen niin laajemman yleisön mielenkiinnon, mahdollistaen verkostoitumisen kuin testaten uusien ideoiden tieteellistä toimivuutta altistamalla ne tutkijayhteisön punnittavaksi. Näin akuutteja teemoja ja tutkimuksen voimavirtoja saadaan nopeasti näkyviksi ja edelleen pohdittaviksi. Laajuudeltaan rajatumman mutta silti tieteelliset normit täyttävälle teemasaarekkeille on siinäkin mielessä tilausta, että niiden ketterämpi toimittaminen mahdollistaa raskaampien teemanumeroprosessien oheen kyvyn tuoda tieteellinen keskustelu reaktiivisesti vastaamaan esimerkiksi julkisuuteen nousseisiin teemoihin tai tutkijayhteisöä akuutisti kalvaviin tarpeisiin. Teemasaarekkeen toimittaminen ja siihen kirjoittaminen vaatii osallistujilta sitoutumista, mutta se ei ole aivan niin aikaintensiivistä kuin varsinaisten teemanumeroiden kasaaminen. Kyse on tiedon jakamisesta, kokoamisesta, puntaroinnista ja monesta muusta, ”varsinaista uutta alkuperäistutkimusta” vastaavasta toiminnasta. Laadukkaalle sisällölle tulee olla erilaisia muotoja tieteellisen tiedon jakamiseksi. Julkaisualustojen monimuotoisuus vastaa myös vallitsevien olosuhteiden luomiin paineisiin avata reittejä ja hahmottaa uusia väyliä.

Helposti saavutettavana Open Access -julkaisuna *J@rgonian* etu on sen muovautuvuudessa, koska sähköisenä julkaisuna sen numeroiden ei tarvitse noudattaa jäykkää kaavaa, vaan (teema)numeron sisältö ja esimerkiksi tekstityypit voivat elää joustavat kulloisenkin tarpeen mukaan. Luonnollisesti toimituskunta ja viime kädessä päätoimittaja hyväksyvät kunkin numeron sisällön ja rakenteen tieteelliset normit täyttäväksi.

Mieli ja tiede -teemasaarekkeen toimitustyötä seurattaessa ja ohjatessa on *J@rgonian* toimituskunta saanut huomata ilokseen, kuinka laajalta joukolta Mäkilä ja Pietilä ovat saaneet tukea teemasaarekkeen fokuoimiseen. Samoin esimerkiksi sen tekstien lukemiseen ja kommentoimiseen apua on ollut tarjolla monilta heidän kollegoiltaan. Kuten yleisemminkin tieteellisissä prosesseissa, näiden avustavien henkilöiden panos ei käy suoraan ilmi, mutta suuri kiitos heille kaikille! Kunniat ja tieteen juhlakellojen sointi kuuluu myös Mäkilälle ja Pietilälle, jotka eivät jääneet erillisiksi saariksi tutkimuksen valtamerelle, vaan uskalsivat ottaa yhteyttä, kysyä ja jututtaa myös heille ennalta tuntemattomia tutkijoita sekä ottaa selvää hyvin laajan tutkimusteeman monimutkaisista ja monitieteisistä käsitteistä ja paradigmoista. Näin jokainen palanen

tuli lopulta osaksi laajempaa mielen terveyden ja sairauden tutkimuksen kokonaisuutta. Jäämme mielenkiinnolla odottamaan, kuinka kulttuurisen mielenterveystutkimuksen edustajat ottavat teemasarekkeen vastaan, ja millä alustoille ja missä muodossa toivottava keskustelu jatkuu tulevaisuudessa.

Juuri tällaisten teemanumeroiden, tai tässä tapauksessa nimenomaisesti teemasarekkeen, työstäminen on osa tutkijan laajaa toimintakirjoa, jossa on usein käytännön arjessa epäselvää, kuka maksaa ja minkä tekemisestä. Usein toiminta onkin *pro bono* henkistä, päätutkimuksen oheista viitseliäisyyttä, josta tutkijan lisäksi hyötyy laajempi tiedekenttä. Siksi tutkimuksen perusrahoituksen soisi olevan turvatumpaa tulevaisuudessa, jotta perustutkimuksen tekemiselle olisi siedettävät olosuhteet sekä mahdollisuudet erilaisten sivuprojektien työstämiseen – koska tutkimus ei tapahdu tyhjiössä, ja harva tutkija, jos kukaan on erillinen ja omillaan toimeentuleva saareke, irti kaikesta muusta.

Käsillä olevan numeron toimitustyöhön on osallistunut vahvalla panoksella *J@rgonian* uusi toimittaja, historian väitöskirjatutkija Heikki Mikkonen (Tampereen yliopisto). Toimituskunnassa uusia voimia, osaamista ja henkilökohtaista panostusta tarvitaan aina, kaikkinaisista henkilökohtaisista kiireistä huolimatta. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä.

J@rgonian toimituskunta toivottaa rauhallisia pysähdyksiä ja virikkeellisiä lukuhetkiä kaiken kiireen keskelle sekä mukavaa loppukesää!

Päätoimittaja, FT, tutkijatohtori Matti Roitto, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto.

Toimitussihteeri ja kirja-arviovastaava, FM, väitöskirjatutkija Petteri Impola, historian ja etnologian laitos, Jyväskylän yliopisto.

Kirjallisuus

Arshagouni, Mary. 1991. Politics of John Donne's "Devotions Upon Emergent Occasions": or, New Questions on the New Historicism. *Renaissance and Reformation / Renaissance et Réforme*, New Series / Nouvelle Série, 15, 3: 233–248, <https://www.jstor.org/stable/43444813>. [Haettu 31.8.2021]

Donne, John & Paavo Rissanen. 1988 [1624]. *Rukouksia sairastuoteelta*. [Devotions upon Emergent Occasions]. Johdanto, suomennos, selitykset Paavo Rissanen. Helsinki: Kirjaneliö.

Forsius, Arno. “John Donne (1572–1631) – pohdiskeluja sairastuoteella”, <http://www.saunalahti.fi/arnoldus/donne.html>. [Haettu 31.8.2021]

Gray, Dave & Jeanne Shami. 1989. Political Advice in Donne's *Devotions No Man Is an Island*. *Modern Language Quarterly* 50, 4: 337–356,

<https://doi.org/10.1215/00267929-50-4-337>. [Haettu 31.8.2021]

Ha, Thu-Huong. 2016. John Donne's solemn 400-year-old poem against isolationism is resonating today. *Quartz*, 24.6.2016, <https://qz.com/716088/john-donnes-solemn-400-year-old-poem-against-isolationism-is-resonating-with-brits-today/>. [Haettu 31.8.2021]

Hakkarainen, Heidi. 2021. ”Tutkimusrahoitus on tulevaisuutta varten”, *Agricolan Tietosanomat*, 6.9.2021, <https://agricolaverkko.fi/tietosanomat/tutkimusrahoitus-on-tulevaisuutta-varten/>. [Haettu 6.9.2021]

”Rahoituspäätökset”, *Suomen Akatemia*, <https://www.aka.fi/tutkimusrahoitus/arviointi-ja-rahoituspaatokset/rahoituspaatokset/>. [Haettu 31.8.2021]

”VM:n budjettiesitys: 40 miljoonan euron leikkaus tutkimusrahoitukseen”, *Suomen Akatemia*, 13.8.2021, <https://www.aka.fi/suomen-akatemia-toiminta/ajankohtaista/tiedotteet-ja- uutiset/2021/vmn-budjettiesitys-40-miljoonan-euron-leikkaus-tutkimusrahoitukseen/>. [Haettu 31.8.2021]

Tamminen, Tuomo. 2021. Akatemian lähivuosien rahoitus uhattuna. *Acatiimi* 3/2021: 10, https://www.acatiimi.fi/3_2021/12.php. [Haettu 31.8.2021]